

Laczkó Bence

A kínai kapcsolat fél év után

Huszonnégy év után először hivatalos látogatást tett Magyarországon a Kínai Népköztársaság miniszterelnöke. A kínai kormányfő a napokban hazánkon kívül csak Nagy-Britanniába és Németországba utazott el. A megkötött megállapodások és a magyar miniszterelnöknek a találkozót követően elhangzott optimista kijelentései („történelmi jelentőségű szövetségkötés”) emelik a látogatás jelentőségét.

Miről állapodtunk meg?

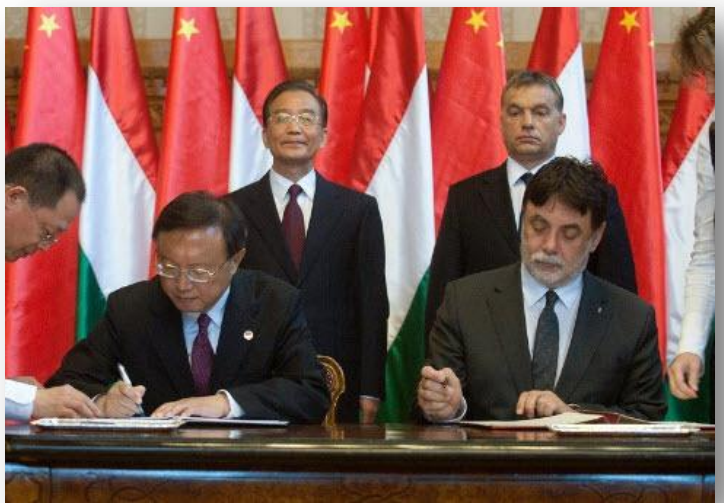
Az év végétől érdemes megvizsgálni azt, hogy milyen tempóban halad a megállapodások, valamint a szóban elhangzott, általánosabb tervek megvalósítása.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) közleménye szerint a kínai kormányzati tisztségviselők és üzletemberek az alábbi megállapodásokat kötötték magyar partnereikkel:

1. Egyetértési nyilatkozat a légi és folyami közlekedés fejlesztéséről.
2. Egyetértési nyilatkozat a befektetés-ösztönzésről.
3. Egyetértési nyilatkozat a vasúti fejlesztésről és szállításról.
4. Stratégiai megállapodás a távközléssel foglalkozó Huawei Technologies Co. Ltd. Európai Ellátó Központjának magyarországi létrehozásáról.
5. Szándéknyilatkozat egy-egy kulturális központ kölcsönös létesítéséről.

6. Együttműködési nyilatkozat a VOSZ és a Kínai Kereskedelmi Kamara között egy bilaterális üzleti tanács felállításáról.
7. Nyilatkozat Kína közép-kelet-európai logisztikai és kereskedelmi platformjának kialakításáról és a kereskedelmi együttműködésről.
8. Pénzügyi együttműködési megállapodás a BorsodChem Zrt. és a Bank of China Ltd. között, 1,1 milliárd euró értékben.
9. Stratégiai együttműködési megállapodás a HNA Group Co. légitársaság és a Demján Sándor tulajdonában lévő Magyar Tőketársaság Zrt. között logisztikai, ingatlan- és közlekedési fejlesztések, valamint pénzügyi szolgáltatások területén.
10. Megállapodás a Talentis Group és a Shandong Imperial International Investment Co. között a Közép-Európai Magyar-Kínai Kereskedelmi Logisztikai és Fejlesztési Együttműködési Övezet létrehozásáról.
11. Együttműködési megállapodás a Szolnoki Ipari Park Kft. és biokémiai tevékenységet végző BBKA Group Co. között egy szolnoki citromsav-gyár megalapítása érdekében.
12. Megállapodás a DML Europa Vállalat és a világítótестek gyártásával foglalkozó Wujiang CANYI New Lighting Co. Ltd. között a kínai cég európai termelési bázisának létrehozásáról.

- A magyar és a kínai kormányfő közös sajtótájékoztatóján elhangzott még, hogy
- a ChinaDevelopment Bank (CDB) egymilliárd eurós speciális hitellel kész segíteni a később megvalósuló kínai-magyar fejlesztéseket,
 - cél a két ország közötti kereskedelem értékének húszmilliárd dollárra való emelése 2015-ig,
 - Kína hajlandó vásárolni bizonyos összegű magyar államkötvényt.

Hol tartunk most?

Az egyezmények teljesülésének előrehaladásáról elsősorban a bennük esetlegesen lefektetett ütemterv alapján lehetne nyilatkozni, ugyanakkor a megállapodások közül hatot nem kormányzati szereplők kötöttek, így ezeket a magyar állam nem hozhatja nyilvánosságra (ezt eddig az aláíró magánszervezetek sem tették meg). A fennmaradó hat dokumentum közül az NFM a titoktartási záradékot nem tartalmazó négy szerződést hozta nyilvánosságra augusztusban. A nyilvánosan hozzáférhető adatok alapján a következő egyezményekről lehet tudni, hogy a megvalósítás mely szakaszában vannak:

1. A kínai és a magyar sajtó is úgy értesült a nyár és az ősz folyamán, hogy a magyar kormány és a HNA Group tárgyalásokat folytat a kínai cégnek a Malévba történő befektetéséről.
2. Nyilvános pontjai általános jellegűek (a továbbiakban zárójelben jelezzük a nyilvános pontokat). A legfontosabb, hogy a két fél különféle rendezvényekkel és látogatásokkal segíti elő a befektetési együttműködést. Megvalósítása folyamatosnak tekinthető (pl. a BCE novemberi, a kormány által is támogatott, kínai-európai együttműködésről szóló konferenciája, Fellegi Tamás novemberi kínai látogatása stb.).
3. Novemberben a MÁV és a ChinaRailwayConstruction Co. megállapodott a budapesti repülőtérre vezető gyorsvasút kiépítéséről. Magyarország tervei között szerepel nagyszabású hazai pályaudvar-fejlesztések megindítása is.
4. (nyilvános) A központ létrehozásának céljához nem rendeltek határidő(ke)t. A beruházás helyszínét hivatalosan még nem jelölték ki, a két lehetséges helyszín Pécs és Komárom.
5. (nyilvános) A két kulturális központ további tárgyalások és egy új egyezmény aláírása után fog létrejönni. Ezekről egyelőre nincs hír.
6. Augusztusban létrejött a Kínai-Magyar Üzleti Tanács.

7. (nyilvános) A dokumentumból az derül ki, hogy az ún. „logisztikai és kereskedelmi platform” – a szövegben „együtműködési övezet” – kölcsönös gazdasági és kereskedelmi együttműködést jelent, ennek eredménye pedig Magyarország térségi pénzügyi, logisztikai központtá válása lehet. A legfontosabb, hogy a magyar fél ígérete szerint biztosítja a magyarországi projektekben részt vevő kínaiak számára a vízumot, a cégbejegyzést, valamint a munka- és árubiztonságot. A Csunkingi Főkonzulátus már tavaly februárban megnyílt, és idén áprilisban adta ki az első schengeni vízumot. Az üzleti környezet fejlesztése folyamatosan hangoztatott törekvése a kormánynak.

11. Októberre sikerült megegyezni a finanszírozásról. Novemberben megalakult a megvalósítást koordináló vegyesvállalat, és sor került a végleges megállapodás aláírására is.

- A CDB hitelkeretének tartalommal való megtöltéséről Fellegi Tamás novemberben folytatta az első magas szintű tárgyalásokat Kínában. Az általa összeállított lehetséges projektlista legfontosabb pontjai: a budapesti repülőtér és a belváros vasúti összeköttetésének megteremtése, a szolnoki citromsav-gyár és a berettyóújfalui napelemgyár felépítése. Látogatása végén bejelentette, hogy közeljövőben megállapodást ír alá a CDB-vel az egymilliárd euró felhasználásáról. Az MFB 2012 elején köthet szerződést kínai partnerével a projektek listájáról, ütemezésükről.

- A Magyarország és Kína közötti kétoldalú kereskedelmi forgalomról szóló legfrissebb hivatalos kimutatás a januártól augusztusig tartó időszakról szól, így ma csak ez hasonlítható össze a júniussal zárt összegzéssel. Eszerint Kína részesedése az összes behozatalból júniusig 5,80% volt, augusztusig pedig 5,86%.

A kivitelre vonatkozó adatok pedig 1,60%, illetve 1,56%. Tehát a kínai eredetű import júliusban és augusztusban az átlagosnál gyorsabban, a Kínába irányuló export pedig az átlagosnál lassabban nőtt.

- A beharangozott kínai államkötvény-vásárlással kapcsolatban október 24-én Fellegi Tamás úgy nyilatkozott, hogy Kína már vásárolt magyar, részben forintban denominált államkötvényeket. Novemberi kínai útja során többek közt az államkötvény-vásárlásról is tárgyalt pénzügyi vállalatok és a jegybank, a PBOC képviselőivel. A PBOC kormányzója megerősítette, hogy kínai alapok, bankok vásárolnak magyar államkötvényeket és forintban denominált értékpapírokat, de konkrét időpontról és összegről nem esett szó.

Összegzés

Az általános jellegű megállapodások természetesen lassan konkretizálódnak és valósulnak meg. A konkrét dotsága felemásnak tűnik, hető, hogy a magánszerve-kevésbé folyik nyilvánosság eurós hitelkeret projektek-dött. A kétoldalú kereske-nyi idő elteltével nehéz ten-

projektekéről előrehala-de az annak is köszön-zetek tevékenysége előtt. Az egymilliárd hez kötése megkezdő-delmi forgalomban eny-tendenciát felfedezni.

Az ígért államkötvény-vásárlás eddig nem látszik meg Magyarország finanszírozásá-nak stabilitásán, de nem került le a napirendről.